

ΜΑΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Θ' Αντιπρόεδρος της Βουλής

Εκπρόσωπος της Κοινοβουλευτικής

Ομάδας της Ένωσης Κεντρώων

Αγαπητοί συνάδελφοι Βουλευτές, κυρίες και κύριοι, είναι αργά, έχετε κουραστεί. Θα σας κουράσω κι εγώ, λίγο, με τη σειρά μου, αλλά πιστεύω να πω κι εγώ κάποια ουσιαστικά πράγματα, σχετικά με τη διαδικασία προσλήψεων και γενικότερα, για τη δημόσια διοίκηση.

Θέλω να ευχαριστήσω, καταρχήν, τους διοργανωτές για την πρόσκληση, στο εν λόγω συνέδριο, το οποίο είναι πράγματι, πάρα πολύ σημαντικό και την ευκαιρία που μου δίνεται και εμένα, από την πλευρά μου, να διατυπώσω τις θέσεις της Ένωσης Κεντρώων, για το ζήτημα της επιλογής προσωπικού στο δημόσιο τομέα.

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι, όπως το ανθρώπινο δυναμικό θεωρείται το σημαντικότερο στοιχείο κάθε επιχείρησης, έτσι και στη δημόσια διοίκηση αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της. Επομένως, η κατάλληλη επιλογή του και η αποτελεσματική διοίκησή του είναι προϋποθέσεις για την προαγωγή του δημόσιου συμφέροντος, πάντα.

Τα μεγάλα κόμματα, δυστυχώς, καλλιέργησαν, επί 40 χρόνια, στο λαό την λανθασμένη εντύπωση ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι για πάντα μόνιμοι, ακόμα κι αν διαπράξουν αδίκημα, ότι βρίσκονται στις θέσεις τους για να υπηρετούν την εκάστοτε κυβέρνηση και όχι το λαό και ότι μπορούν να προσλαμβάνονται, ανεξέλεγκτα, ακόμα και με τα γνωστά, παλαιότερα, τα λεγόμενα «μπιλιετάκια».

Και να μην ξεχνάμε ότι ο διορισμός σε οποιαδήποτε θέση στο δημόσιο αποτελούσε, μέχρι πριν από λίγα χρόνια, το βασικό πυρήνα των πελατειακών

σχέσεων και την καλύτερη απόδοση, στην ελληνική γλώσσα, της ξενόγλωσσης και ξενόφερτης λέξης «ρουσφέτι».

Έτσι, στήθηκε και υπέρ-διογκώθηκε αυτό που αποκαλούμε «ρουσφετολογικό κράτος, κομματικό στρατό» ή όπως αλλιώς είθισται να αποκαλείται. Το δυστυχές είναι ότι οι μισοί Έλληνες υπέκυψαν, τότε, στις «Σειρήνες» και κυνήγησαν, με μέσον, μια θέση στο δημόσιο, ενώ οι υπόλοιποι μισοί ενδιαφέρθηκαν ώστε αυτό το όνειρο να πραγματοποιηθεί για τα παιδιά τους.

Και φυσικά, να μη ξεχνάμε ότι όλη αυτή διαδικασία, δυστυχώς, έχει «ονοματεπώνυμο» - στενοχωρώ κάποιους, βέβαια -, λέγεται «ΠΑ.ΣΟ.Κ. και Ν.Δ.». Από αυτά τα δύο κόμματα μοιράστηκαν, τότε, μεταπολιτευτικά, οι διορισμοί, οι μεταθέσεις, οι προαγωγές και όλα τα υπόλοιπα ρουσφέτια, που ευθύνονται για τα σοβαρότατα σημερινά προβλήματα, που υπάρχουν στη δημόσια διοίκηση, τα οποία είναι δομικής σημασίας.

Οφείλω, βέβαια, να ομολογήσω ότι η πρωτοβουλία της τότε κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να συστήσει, με τον νόμο 2990/1994, το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού, ήταν ένα πολύ γενναίο βήμα.

Το ΑΣΕΠ είναι ο θεσμός, με τον οποίο συνδέθηκε, από την αρχή, η προσπάθεια προώθησης των αρχών της αξιοκρατίας και της διαφάνειας, στη διαδικασία προσλήψεων στο δημόσιο τομέα. Ήταν ένα πολύ γενναίο βήμα, που συνέβαλε ουσιαστικά στη σταδιακή αλλαγή στάσης του πολιτικού κόσμου απέναντι στις προσλήψεις στο δημόσιο, αλλά ακόμα και της αντίληψης των πολιτών, διότι στον ίδιο νόμο είχε, επίσης, προβλεφθεί η πλήρωση θέσεων με διαγωνισμό, ο τρόπος διενέργειας των διαγωνισμών και ρυθμίστηκε πλήθος άλλων λεπτομερειών, που έδειξαν σε όλους ότι πολλά άλλαξαν.

Η αλήθεια είναι ότι το σύστημα δούλεψε, έκτοτε, πολύ καλά. Το ΑΣΕΠ διοργάνωσε και επέβλεψε δεκάδες διαγωνισμών, είτε με γραπτές διαδικασίες, είτε με μοριοδότηση και μάλιστα, μπορώ να πω ότι, προσωπικά, δεν έχω ακούσει κάποια καταγγελία ή κάποιο σοβαρό παράπονο.

Γενικά, δεν μπορούμε να παραβλέψουμε ότι υπάρχουν και πολλά άλλα συστήματα, πάρα πολύ αξιόλογα, που δεν βασίζονται στην απλή μοριοδότηση ή βάσει τυπικών προσόντων ή κοινωνικών κριτηρίων, αλλά εστιάζουν καθαρά και αποκλειστικά στις δεξιότητες και ικανότητες των υποψηφίων.

Ένα από αυτά τα συστήματα, είναι αυτό που εφαρμόζεται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Επιλογής Προσωπικού, το λεγόμενο European Personnel Selection Office και υποθέτω ότι η Εκπρόσωπος του Γραφείου, - δεν ήμουν παρών, διότι προήδρευα σε άλλη αίθουσα και προφανώς δεν έχω ακούσει όλες τις ομιλίες - κατά τη δική της τοποθέτηση, μίλησε σχετικά με τις ηλεκτρονικές εξετάσεις στις διαδικασίες επιλογής, σε κεντρικό επίπεδο Ε.Ε.

Δεν επιθυμώ να επαναλάβω έννοιες και διαδικασίες, αλλά, συμπτωματικά, έχω ενημερωθεί από δικό μου συνεργάτη, ο οποίος έχει συμμετάσχει σε πολλούς πανευρωπαϊκούς διαγωνισμούς, που οργάνωσε αυτό το Γραφείο και πραγματικά, θεωρώ ότι, με το συγκεκριμένο σύστημα, επιτυγχάνεται ένα πολύ καλό αποτέλεσμα στη διαδικασία των προσλήψεων.

Πρέπει και εμείς να περάσουμε σε μια νέα εποχή. Πρέπει όλοι, πολίτες και πολιτικοί, να αλλάξουμε ακόμα περισσότερο. Δεν πάει πολύς καιρός, που δημόσια, εκφράστηκε η άποψη, από κομματικό στέλεχος, ότι δικαιούται θέση στο δημόσιο και ο ίδιος, αλλά και η οικογένειά του, επειδή, - όπως ισχυρίστηκε -, ο παππούς του ήταν αντάρτης. Ή το άλλο παράλογο, δημόσιος υπάλληλος να απαιτεί μονιμότητα χωρίς γνώση Η/Υ, χωρίς στοιχειώδεις γνώσεις ξένης γλώσσας και το κυριότερο, να μην επιθυμεί να εκπαιδευτεί κιόλας για όλα αυτά.

Αναγνωρίζω ότι κάποιοι καλλιεργούσαν τέτοιες νοοτροπίες, αλλά είναι αδιανόητο, στον 21ο αιώνα, να βρίσκουν ακόμα εύφορο έδαφος.

Πρέπει, κάποια στιγμή, να γίνουν τολμηρές διαρθρωτικές αλλαγές, με βαθιές τομές και μεταρρυθμίσεις, όπως:

- η αξιόπιστη καταγραφή όλου του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα,

-ο περιορισμός των οργανογραμμάτων στο μέγεθος, που πραγματικά έχει ανάγκη ένα σύγχρονο ψηφιακό οργανωμένο κράτος,

-η εισαγωγή διεθνώς παραδεκτών και αποτελεσματικών συστημάτων και εργαλείων αξιολόγησης δημοσίων λειτουργιών, που συνδέονται και με την επίτευξη αποτελεσμάτων,

-η εφαρμογή κανόνων αξιοκρατίας,

- η αρχαιότητα και τα τυπικά προσόντα να μην αποτελούν τον κανόνα για τις προαγωγές,

- οι αμοιβές να μη διαφέρουν ελάχιστα από κλιμάκιο σε κλιμάκιο,

-ο σαφής καθορισμός συγκεκριμένων στόχων σε κάθε δημόσια διοικητική μονάδα,

-το να υπάρχει πρόβλεψη να επιβραβευθούν τα άξια στελέχη και οι υπάλληλοι, που επιτυγχάνουν τους στόχους,

-η αναμόρφωση του πειθαρχικού κανονισμού,

-η αναμόρφωση των κανονισμών, που σχετίζονται με τη διαχείριση κονδυλίων ή άλλων χρηματικών ποσών από τους δημόσιους λειτουργούς, δηλαδή, η λεγόμενη «λογοδοσία».

Έτσι, επιτέλους, θα αυξηθεί η παραγωγικότητα και αποτελεσματικότητα της κοιμισμένης, ακόμη και σήμερα, κρατικής μηχανής και θα εκλείψει η εμφανής δυσκολία του δημόσιου τομέα να προσαρμόζεται στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Παράλληλα, ζητούμε την ενδυνάμωση του θεσμού και του ρόλου του ΑΣΕΠ, με διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του, ενίσχυσή του με το αναγκαίο προσωπικό, ώστε να είναι σε θέση να διεκπεραιώσει τις νέες, αναβαθμισμένες διαδικασίες, που περιέγραψα.

Συγκεκριμένα θα ήθελα να επισημάνω πέντε προβλήματα που εντοπίζουμε σαν Ένωση Κεντρώων, κατά τη διαδικασία προσλήψεων στο

δημόσιο, παρουσιάζοντας ταυτόχρονα τις αντίστοιχες προτάσεις που έχουμε να μοιραστούμε μαζί σας.

Πρώτον, οι διαδοχικές τροποποιήσεις του συστατικού νόμου του ΑΣΕΠ που θεσπίζουν εξαιρέσεις από το σύστημα των προσλήψεων μέσω ΑΣΕΠ, θέτουν εν αμφιβόλω την ύπαρξη ενός ενιαίου φορέα εποπτείας της τήρησης των εγγυήσεων διαφάνειας και αξιοκρατίας. Προτείνεται, λοιπόν, να περιοριστούν στο ελάχιστο οι εξαιρέσεις από το νόμο και να αφορούν μόνο τις περιπτώσεις για τις οποίες προβλέπεται άλλος διαγωνισμός με αξιοκρατικά κριτήρια, όπως π.χ. ο διαγωνισμός για την εισαγωγή στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Δεύτερον, το ΑΣΕΠ στην προσπάθειά του να τηρεί την αρχή της αμεροληψίας, ακολούθησε μια έντονα τυπολατρική προσέγγιση, κατά την εξέταση του φακέλου των δικαιολογητικών των υποψηφίων, η οποία τίθεται από αρκετούς σε αμφισβήτηση. Αρκεί να σημειωθεί ότι αν οι υποψήφιοι δεν συμπληρώσουν τα σωστά τετραγωνίδια ή τους κωδικούς κατά την αίτησή τους, δεν λαμβάνονται υπόψη τα σχετικά προσόντα ή κριτήρια, έστω και αν προσκομίσουν αντίστοιχα δικαιολογητικά. Επειδή κατά των εκτελεστών αποφάσεων του ΑΣΕΠ ασκούνται διοικητικές προσφυγές και επειδή ο όγκος αυτών βαίνει αυξανόμενος, το αρμόδιο τμήμα ειδικών υποθέσεων επιβαρύνεται με μεγάλο όγκο υποθέσεων, με συνέπεια να καθυστερεί η διεκπεραίωση των λοιπών καθηκόντων του. Για την επίλυση αυτού του προβλήματος προτείνεται στην επόμενη συνταγματική αναθεώρηση – τολμώ να το πω αυτό, αν και είναι πάρα πολύ βαρύ - το ΑΣΕΠ να αποκτήσει και δικαιοδοτικές αρμοδιότητες, ώστε να μπορεί να εξετάζει την ουσία αυτών των υποθέσεων και να τις επιλύει πριν φτάσουν στα δικαστήρια. Μέχρι να γίνει αυτό, όμως, στηρίζουμε την πρόταση του ΑΣΕΠ για την τοποθέτηση Πάρεδρου και Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο ΑΣΕΠ ή την πρόσληψη δύο δικηγόρων για την έγκυρη νομική υποστήριξη των θέσεων του ΑΣΕΠ ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

Τρίτον, λόγω των υψηλών ποσοστών ανεργίας, αλλά και της εμπιστοσύνης των πολιτών στο θεσμό του ΑΣΕΠ, οι αιτήσεις των υποψηφίων που υποβάλλονται ηλεκτρονικά, κατόπιν έκδοσης προκηρύξεων έχουν αυξηθεί υπέρμετρα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να «πέφτει» το πληροφοριακό σύστημα του ΑΣΕΠ, γεγονός που προκαλεί καθυστερήσεις στις διαδικασίες και δυσανασχετεί τους πολίτες. Για το λόγο αυτό προτείνεται η αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος μέσω επιχειρησιακών προγραμμάτων της Ε.Ε. και η αξιοποίηση των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων.

Τέταρτον, ξέρουμε ότι υπάρχουν καθυστερήσεις από τους φορείς, οι προσλήψεις των οποίων δεν υπάγονται αποκλειστικά στην αρμοδιότητα του ΑΣΕΠ. Οι φορείς που κινούν μόνοι τους τη διαδικασία προσλήψεων και υπάγονται μόνο στον έλεγχο της νομιμότητας από το ΑΣΕΠ, λόγω παρανομιών είτε βάζουν φωτογραφικές διατάξεις είτε προκηρύσσουν μη προβλεπόμενες οργανικές θέσεις, αλλά και λόγω αδυναμίας ορθής σύνταξης προκηρύξεων, επιβαρύνουν το ΑΣΕΠ με πλείστες εργατώρες για την καθοδήγηση τους και τη διόρθωση των λαθών. Αυτό δημιουργεί πολλές καθυστερήσεις και δυσχεραίνει το έργο του ΑΣΕΠ. Γι' αυτό στηρίζουμε την πρόταση του ΑΣΕΠ, να αναλαμβάνει το ίδιο όλη τη διεξαγωγή της διαδικασίας πρόσληψης, καθώς λόγω της τεχνογνωσίας που έχει, η ολοκλήρωση της διαδικασίας θα είναι ταχύτερη και σίγουρα πιο αξιόπιστη.

Πέμπτον, επειδή στο επίκεντρο κάθε δημοσίας πολιτικής οφείλει να είναι ο πολίτης και η καλύτερη εξυπηρέτηση του, θα ήθελα να αναδείξω το πρόβλημα της πολυπλοκότητας των προκηρύξεων του ΑΣΕΠ. Όποιος έχει δει μια προκήρυξη του ΑΣΕΠ καταλαβαίνει απόλυτα τι εννοώ. Είναι αντικειμενικά πολύπλοκες και άνθρωποι με χαμηλό εκπαιδευτικό υπόβαθρο δυσκολεύονται να ανταπεξέλθουν στη συμπλήρωση της αίτησης. Πολλοί εξ αυτών μάλιστα, καταφεύγουν σε δικηγορικά ή λογιστικά γραφεία, για να τους συμπληρώσουν την αίτηση και με αντίστοιχο αντίτιμο. Για το λόγο αυτό προτείνεται η απλοποίηση των προκηρύξεων του ΑΣΕΠ, όσο το δυνατόν περισσότερο, ώστε

να μην αποτελούν άτυπα το πρώτο στάδιο του διαγωνισμού πρόσληψης για τον κάθε ενδιαφερόμενο.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, είναι βέβαιο ότι μερικές έστω από αυτές τις προτάσεις, που σήμερα ακούστηκαν στην αίθουσα, αν κάποιος τις είχαν σκεφθεί νωρίτερα ή είχαν την τόλμη να τις εφαρμόσουν κάποια χρόνια νωρίτερα, σήμερα θα είχαμε ένα τελείως διαφορετικό δημόσιο και θα εξέλιπταν φαινόμενα κακοδιοίκησης και οικονομικής κακοδιαχείρισης, όπως αυτά που περιγράφονται στην ετήσια έκθεση για το 2016 της Γενικής Επιθεωρήτριας Δημόσιας Διοίκησης κυρίας Μαρίας Παπασπύρου, που δόθηκε πρόσφατα στη δημοσιότητα και που ουσιαστικά αποτελεί μια επανάληψη των αντίστοιχων φαινομένων που χαρακτήριζαν όλα αυτά τα προηγούμενα έτη.

Θα μπορούσα και εγώ με τη σειρά μου να μπω στη διαδικασία για το πώς λειτουργεί το δημόσιο. Βέβαια αυτή τη στιγμή η ουσία της κουβέντας είναι για τη διαδικασία πρόσληψης, οπότε ακούσαμε για αξιολογήσεις, ακούσαμε για κακή λειτουργία του δημόσιου. Αν μπορούμε και εμείς με τη σειρά μας να πούμε για το πώς λειτουργεί το δημόσιο αυτή τη στιγμή και τι πρέπει να γίνει, θα πρέπει να γκρεμιστεί συθέμελα, να γίνει απογραφή, να γίνει αξιολόγηση, να εντοπισθούν οι αργόμισθοι, να γίνουν οι απαραίτητες μετακινήσεις και - γιατί όχι - να προχωρήσουμε και στις λεγόμενες απομακρύνσεις, γιατί δεν μπορώ να καταλάβω να υπάρχει κάποιος δημόσιος υπάλληλος, ο οποίος δεν εργάζεται, στις πλάτες ενός παραγωγικού δημοσίου υπαλλήλου. Δεν είναι εχθροί οι δημόσιοι υπάλληλοι, αλλά πρέπει να επιβραβευθούν οι πιο παραγωγικοί από αυτούς και είμαστε μαζί τους. Αλλά αυτοί που μπορεί να έχουν προσληφθεί μέσω ενός κομματικού στρατού, μέσω ενός ρουσφετιού, όπως λέμε ή είναι συγγενείς κάποιων πολιτικών, αυτοί πρέπει να εντοπισθούν, να απομακρυνθούν και να δοθούν κίνητρα στους ανθρώπους που θέλουν να εργασθούν, για να φτιάξουμε ένα δημόσιο, όπως πραγματικά πρέπει να λειτουργεί, για να εξυπηρετεί τον Έλληνα πολίτη και την Ελλάδα γενικότερα. Μόνο έτσι θα μπορέσει να ανακάμψει και η οικονομία μας, ώστε να δοθούν και

κίνητρα για επενδύσεις, να μην αυξάνονται περαιτέρω οι φόροι και να μην έχουμε τον ιδιωτικό τομέα να αισθάνεται εχθρός της εκάστοτε κυβέρνησης.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για το χρόνο και συγγνώμη εάν τον καταχράστηκα. Καλή συνέχεια στις εργασίες σας.